

KLIMAATAKKOORD RAAKT OOK AKKERBOUW

Eind 2018 is in Den Haag het klimaatakkoord gepresenteerd. Het is voorbereid door verschillende zogeheten Klimaattafels. De Klimaattafel landbouw en landgebruik heeft maatregelen op een rij gezet om te komen tot een reductie van 3,5 megaton CO₂ in 2030. De glastuinbouw en de melkveehouderij kunnen hierin een grote bijdrage leveren, maar ook de akkerbouw zal zijn steentje moeten bijdragen.

De plannen van het klimaatakkoord worden momenteel doorgerekend door het Centraal Planbureau en het Planbureau voor de Leefomgeving. Als uit deze berekeningen blijkt dat met de voorgestelde maatregelen de gestelde doelen inderdaad haalbaar zijn, gaat het programma zo snel mogelijk van start. Voor de akkerbouwers zit de uitdaging vooral in het vastleggen van extra CO₂ in de bodem. Planten nemen CO₂ op uit de

lucht. Als het lukt om een deel hiervan als organische stof vast te leggen in de bodem, daalt daarmee de hoeveelheid CO₂ in de lucht. Niet alleen akkerland, maar ook bossen en grasland kunnen die rol vervullen.

Onderzoek nodig

De organische stof in de bodem bestaat voor de helft uit koolstof. Het verhogen van de hoeveelheid is niet alleen goed voor het klimaat, maar ook voor de bodemvruchtbaarheid en het waterbergend vermogen van de grond. Het kan leiden tot stabielere opbrengsten en minder ziektedruk. Het verhogen van de hoeveelheid organische stof is echter niet eenvoudig. Het is een zaak van lange adem. Te denken is hierbij aan maatregelen als:

- Niet-kerende grondbewerking
- Grondbedekking via vanggewassen (groenbemesters)
- Toepassing van bodemverbeteraars en organische mest
- Meer rustgewassen, zoals granen.

Er is echter nog veel onderzoek nodig om te ontdekken welke maatregelen het meeste effect hebben.

Aanpassing regelgeving

Ook moet er meer ruimte komen in de wet- en regelgeving. Om het organische stof-gehalte te kunnen verhogen is extra bemestingsruimte nodig. Om de bodemkwaliteit op peil te houden moet de teler minimaal de hoeveelheid mineralen kun-

nen aanvoeren die ook afgevoerd worden. Hier ligt een rol voor de overheid. Dit aspect moet meegenomen worden in de herziening van het mestbeleid die van kracht wordt in 2022. Verder kunnen in het Europese landbouwbeleid extra financiële prikkels worden ingebouwd om maatregelen te stimuleren die leiden tot een vermindering van broeikasgas.

Cool Farm Tool

Het is niet de bedoeling dat akkerbouwers precies voorgeschreven krijgen hoe ze hun bedrijf moeten runnen. Anderzijds ligt er wel een duidelijke doelstelling ten aanzien van de CO₂-reductie. Boeren kunnen straks zelf kiezen welke maatregelen ze nemen, maar ze moeten wel inzichtelijk maken hoe ze met hun keuzes die doelstellingen bereiken. Daarvoor zijn instrumenten in ontwikkeling. Suiker Unie wil gaan werken met de Cool Farm Tool, een online rekentool die internationaal erkend wordt, waarmee de emissie en vastlegging van broeikasgassen kunnen worden doorgerekend.

Ook de akkerbouw krijgt dus te maken met het klimaatakkoord. Hoe een en ander precies gaat uitwerken weten we nog niet. Voor de sector hoeft het echter niet negatief uit te pakken. Verhoging van de hoeveelheid organische stof in de bodem is voor akkerbouwers eerder een kans dan een bedreiging.

Jan Willem van Roessel

Granen als rustgewas